

Eksamensprojekt

Kursistnavn: XXXXX XXXXX

Kursistnummer: XXXXXX

Fag	Niveau	Vejleder
Dansk	A	XXXXX XXXXX
Historie	0-B	XXXXX XXXXX

I henhold til Eksamensbekendtgørelsens § 20, stk. 5

”Jeg bekræfter herved med min underskrift, at opgavebesvarelsen er udarbejdet af mig. Jeg har ikke anvendt tidligere bedømt arbejde uden henvisning hertil, og opgavebesvarelsen er udfærdiget uden anvendelse af uretmæssig hjælp og uden brug af hjælpemidler, der ikke har været tilladt under prøven”

Du må gerne skrive under på din computer

19.11.2018 _____ XXXXX XXXXX _____

Dato

Underskrift kursist

Hvilke historiske faktorer spiller ind på dannelsen af den litteraturhistoriske periode romantikken og undergenren nationalromantikken?

Indledning:

Jeg vil forsøge at finde ud af, hvilke historiske begivenheder der er med til at danne den litteraturhistoriske periode romantikken og undergenren nationalromantikken, som er opstået som en reaktion på samfundsmæssige omvæltninger, nederlag og opbrud i Europa omkring 1800-tallet, og se hvordan denne afspejles i litteraturhistorien.

Problem formulering:

Redegørende spørgsmål:

Hvad kendetegner den historiske og den litteraturhistoriske periode fra ca. 1800-1870?

Den historiske periode

- Den yngre enevælde (1784-1849, 1849 Grundlov - demokrati)
- Opbrud i Europa omkring 1800-tallet. Uro i det politiske og sociale liv. Ændringer af levevilkår.
- Danmarks nederlag: (Napoleons krige)
 - 1801- Slaget på reden
 - 1807 København bombarderes. Danmark mister flåden.
 - 1813 Statsbankerotten
 - 1814 Fredstraktat (må afgive Norge til Sverige)

Den litteraturhistoriske periode

- Fra oplysningstiden (fornuft og logik) til romantikken (det guddommelige, følelser, kærlighed, natur, drømmende)

- Romantikken - betegnelse for en række strømninger inden for litteratur og kunst - splittelse og harmoni (en reaktion på de urolige, samfundsmæssige omvæltninger)
- Nationalromantikken (fokus, fædrelandssange, nationen ses som den ophøjede, harmoniske enhed)
- Universalromantikken (sammensmeltning, føle sig ét med naturen)
- (Romantismen, nyplatonisme, biedermeier, poetisk realisme)

Analyserende spørgsmål:

Hvordan skildres Danmark (med udgangspunkt i fædrelandssangene), og hvilke fællestræk kan man finde fra undergenren nationalromantikken?

- **Analyse af fædrelandssangene:**

"Der er et yndigt land" (1819) Adam Oehlenschläger

"De levendes land" (1824) N. F. S. Grundtvig

"I Danmark er jeg født" (1850) H. C. Andersen

- Hvilke fællestræk kan man finde fra nationalromantikken? (natur, kærlighed, historie, kultur, sprog...)
- Hvilke romantiske strømninger afspejler fædrelandssangene?
- Vikingetiden bliver i 1800-tallet opfundet til at styrke den nationale identitet.

Diskuterende spørgsmål:

Hvilken effekt har den historiske samtid på kunsten? (litteraturen)

- Kunst og litteratur afspejler de historiske begivenheder
- Virkeligheden bearbejdes i kunst og litteratur

Konklusion:

Historiske begivenheder sætter sine præg på kunst og litteratur, og er altså med til at forme forskellige litteraturhistoriske perioder. Samfundet og begivenheder afspejles i litteraturen, og da denne historiske periode fra ca. 1800-1870 er præget af uro, samfundsmæssige omvæltninger og nederlag, har den banet vej for en ny national forståelse og har været med til at omforme den danske identitet og fællesskabet. Nationalromantikken opstår altså som reaktion på denne kaotiske historiske periode. Som et lys i mørket.

Litteraturliste:

Brug litteraturhistorien-romantikken, Systime

Litteraturhistorien-1800-1870 romantikken, Systime

<http://danmarkshistorien.dk/perioder/den-yngre-enevaelde-1784-1848/> - besøgt den 18.11.2018

https://da.wikipedia.org/wiki/Danmarks_historie - besøgt den 17.11.2018

<http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/der-er-et-yndigt-land-af-adam-oehenschlaeger-1819/> - besøgt den 18.11.2018

<http://baggrund.com/fortidsbrug-nationalstatens-tjeneste-da-vikingetiden-blev-opfundet/> - besøgt den 18.11.2018

Bilag:

"Der er et yndigt land" (1819)

1. Der er et yndigt Land,
Det staaer med brede Bøge
Nær salten Østerstrand;
Det bugter sig i Bakke, Dal,
Det hedder gamle Danmark,
Og det er Freias Sal.

Et venligt Syd i Nord
Er, grønne Danarige,
Din axbeklædte Jord.
Og Snekken[2] gaaer sin stolte Vei.
Hvor Ploug og Kiølen furer,
Der svigter Haabet ei.

Der sad i fordums Tid
De harniskklædte[1] Kæmper,
Udhvilede fra Strid;
Saa drog de frem til Fienders Meen,
Nu hvile deres Bene
Bag Høiens Bautasteen.

Vort Dannebrog er smukt,
Det vifter hen ad Havet
Med Flagets røde Bugt.
Og stedse har sin Farve hvid
Dit hellige Kors i Blodet,
O Dannebrog, i Strid.

Det Land endnu er skønt,
Thi blaa sig Søen belter,
Og Løvet staaer saa grønt;
Og ædle Qvinder, skønne Møer,
Og Mænd og raske Svende
Beboe de Danskes Øer.

Karsk er den Danskes Aand,
Den hader Fordoms Lænker,
Og Sværmeriets Baand.
For Venskab aaben, kold for Spot,
Slaaer ærlig Jydes Hierte,
For Pige, Land og Drot.

Vort Sprog er stærkt og blødt,
Vor Tro er reen og luttret
Og Modet er ei dødt.
Og hver en Dansk er lige fri,
Hver lyder tro sin Konge,
Men Trældom er forbi.

Jeg bytter Danmark ei,
For Ruslands Vinterørkner,
For Sydens Blomstermai.
Ei Pest og Slang er kiende vi,
Ei Vesterlandets Tungsind,
Ei Østens Raseri.

Vor Tid ei staaer i Dunst,
Den hævet har sin Stemme
For Videnskab og Kunst.
Ei Bragis[3] og ei Mimers[4] Raab
Har vakt i lige Strækning
Et bedre Fremtids Haab.

Ei stor, vor Fødestavn,
Dog hæver sig blandt Stæder
Dit stolte Kiøbenhavn.
Til bedre By ei Havet kom,
Ja ingen Flod i Dalen,
Fra Trondhiem og til Rom.

Med hellig Varetægt
Bevare du, Alfader!
Vor gamle Kongeslægt.
Kong Fredrik[5] ligner Fredegod[6];
Hvor er en bedre Fyrste,
Af bedre Helteblod?

Hil Drot og Fædreland!
Hil hver en Danneborger,
Som virker hvad han kan.
Vort gamle Danmark skal bestaae,
Saalænge Bøgen speiler
Sin Top i Bølgen blaa.

"De levendes land" (1824)

1 Jeg kender et land,
hvor håret ej gråner, og tid har ej tand,
hvor solen ej brænder, og bølgen ej slår,
hvor høsten omfavner den blomstrende vår,
hvor aften og morgen gå altid i dans
med middagens glans.

2 O dejlige land!
hvor glasset ej rinder med tårer som sand,
hvor intet man savner, som ønske er værd,
hvor det ikkun fattes, som smertede her.
Hvert menneske søger med længsel i bryst
din smilende kyst.

3 Forjættede land!
Du hilses i morgenens spejklare strand,
når barnet mon skue din skygge fuld skøn
og drømmer, du findes, hvor skoven er grøn,
hvor barnet kan dele med blomster og siv
sit smil og sit liv.

4 O flygtige drøm!
om evigheds-øen i tidernes strøm,
om templet for glæden i tårernes dal,
om halvgude-livet i dødnings-sal.
Med dig fra de fleste henfarer på stand
de levendes land.

5 O skuffende drøm!
Du skinnende boble på tidernes strøm.
Forgæves dig skjalden med mund og med
pen
af glimrende skygger vil skabe igen.
Når skyggen er ligest, da hulke de små,
som stirre derpå.

6 Fortryllende drøm
om evigheds-perlen i tidernes strøm.
Du gækker de arme, der søge omsonst,
hvad hjertet begærer i billed og kunst,
så varigst de kalde, hvad sikkert forgår
som timer og år.

7 O kærligheds ånd!
Lad barnlig mig kysse din strålende hånd,
som rækker fra himlen til jorderigs muld
og rører vort øje med fingre som guld,
så blålig sig hæver bag buldrende strand
det dejlige land.

8 O kristelighed!
Du skænker vort hjerte, hvad verden ej ved.
Hvad svagt vi kun skimte, mens øjet er blå,
det lever dog i os, det føle vi godt,
mit land, siger Herren, er Himmel og jord,
hvor kærlighed bor!

"I Danmark er jeg født" (1950)

I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme,
der har jeg rod, derfra min verden går.
Du danske sprog, du er min moders stemme,
så sødt velsignet du mit hjerte når.
Du danske, friske strand,
hvor oldtids kæmpegrave
stå mellem æblegård og humlehave.
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!

Hvor reder sommeren vel blomstersengen
mer rigt end her, ned til den åbne strand?
Hvor står fuld månen over kløverengen
så dejligt som i bøgens fædreland?
Du danske, friske strand,
hvor Danebrogen vajer, -
Gud gav os den, - Gud giv den bedste sejer!
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!

Engang du herre var i hele Norden,
bød over England, - nu du kaldes svag,
et lille land, og dog så vidt om jorden
end høres danskens sang og mejselslag.
Du danske, friske strand,
plovjernet guldhorn finder,
Gud giv dig fremtid. som han gav dig minder!
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!

Du land, hvor jeg blev født, hvor jeg har hjemme,
hvor jeg har rod, hvorfra min verden går,
hvor sproget er min moders bløde stemme
og som en sød musik mit hjerte når.
Du danske, friske strand
med vilde svaners rede,
I grønne ø'r, mit hjertes hjem hernede!
Dig elsker jeg! - Dig elsker jeg!
Danmark, mit fædreland!